In beweging...

Scheppingsverlangen

Wat ben ik blij, dat ik ooit aan dit grote avontuur ben begonnen! Na ruim 2,5 jaar geduld oefenen was het die zondagavond dan eindelijk zo ver. Ik was uitgenodigd op het verjaardagsfeest van Jannie van den Bos en had besloten haar een wederzijdse kennismakingsperiode voor te stellen. Natuurlijk, ik was al tijden verliefd, maar haar verkering was nog niet zo lang uit, dus hoe gaat ze reageren? Ha! Gelukkig, ze geeft het een kans...
Morgen schrijven we opnieuw 16 december en zijn we precies een halve eeuw verder. In die 50 jaar heeft ze zich steeds weer van verrassende, volstrekt nieuwe kanten laten zien. Ze weet altijd ongekende paden te bewandelen! Eén aspect van haar veelzijdigheid licht ik er nu uit: haar verlangen om te scheppen. Mooie dingen creëren. Liever in beeld dan met woorden, ook al schrijft ze al jaren gedichten, korte verhalen, liedteksten. Haar wens is bovenal anderen te laten genieten van schoonheid, en dan bij voorkeur met driedimensionale beelden. Met het échte verlangen heen te wijzen naar de Schepper van het al. In haar taal: *Verwondering! Kijken! Op zoek naar iets wat mij raakt. Dat kunnen bloemen zijn, een weidse blik, kromme oudere mensen of dartele kinderen. Als zo'n beeld in mij blijft sudderen, dan ga ik aan de slag. Ik ga voor iets moois, iets goeds en wil daarin proeven wie God eigenlijk is. Op zoek naar zijn aanwezigheid in ons leven.*
Ergens vind ik de populaire uitdrukkingen 'latent talent' en '7 year itch' wel op haar van toepassing. Vaak wordt ervan uitgegaan, dat talenten in de vroege jeugd zichtbaar en ontwikkeld kunnen worden en voelt het meer uitzondering dan regel als ze op latere leeftijd aan het licht komen. Jannie een laatbloeier noemen, dat zou kunnen. Maar de volkswijsheid dat het na zeven jaar begint te kriebelen en weer tijd wordt voor iets anders, die klopt toch niet. Het getal 7 lijkt me te hoog. Hoe dan ook, dat er de afgelopen jaren zoveel verrassends uit zou komen, daar had ik dus geen enkel vermoeden van in 1973. Zij trouwens ook niet, opgeslokt als ze werd door haar rol als plaatsvervangend hoofd van een Intensive Care-afdeling, terwijl ze zo goed als al haar vrije tijd inzette voor het Delftse Navigatorwerk.

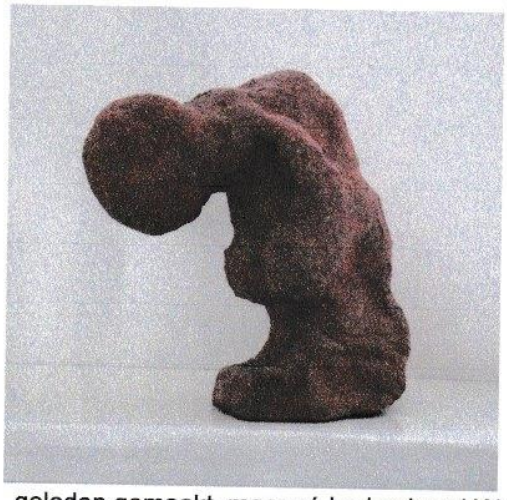

Eén en dezelfde, zowel binnen als buiten

In de gesprekskamer voor ons huis staat in de vensterbank dit geboetseerde beeldje uit 1983. Haar eerste vrouwensculptuur toont hoe Jannie haar bestaan toen beleefde. Later gaf ze meer inzicht in die bijzonder moeilijke levensfase met behulp van collages en gedichten en deelde dat in haar autobiografische boek '*De watertuin*'.
Schuin tegenover dit beeldje van klei, maar dan aan de andere kant van de buitenmuur, staat op een sokkel deze vrouw in brons. Weliswaar nog maar drie jaar geleden gemaakt, maar zó herkenbaar! Want zo kreeg ik haar in het voorjaar van 1970 in het oog, zich gracieus bewegend in de voor mij nog onbekende groep. Op dat moment op onbereikbare afstand, maar ik was meteen om. Overigens spelen de woorden 'buiten' en 'binnen' een grote rol in Jannies leven. Ze is feitelijk continu aan het schakelen. *Boetseren, werken met textiel, een muurschildering maken. Op al deze manieren ben ik indrukken aan het verwerken en uitbeelden, dus van buiten naar binnen. Van binnen naar buiten werk ik graag abstract. Als iets me bezig houdt maak ik schilderijen of collages van papier. Soms komen er dan vanzelf woorden mee, die ik vorm geef in een gedicht.*

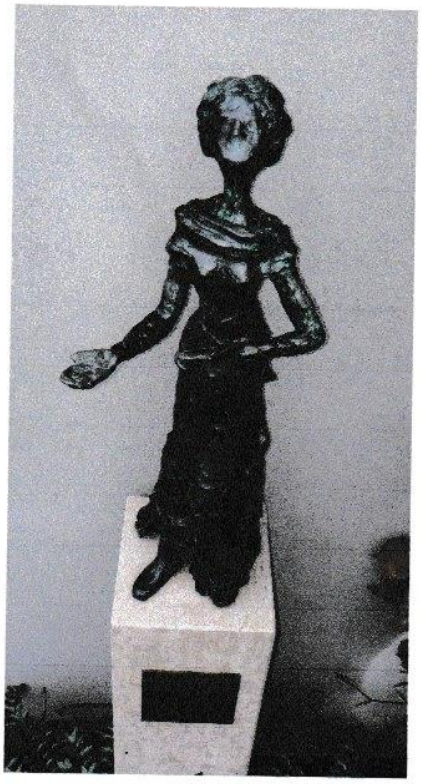

Hij liep naast mij

Een terugkerend thema door de jaren is Jannies reflecteren op de gebeurtenissen die leidden tot Paaszondag.

In de huiskamer van een vriend in Beilen hangt sinds jaar en dag deze aquarel, ook die scheuren in het glas zijn als een extra verwijzing naar Jezus' kruisiging. En in de 'Open Hof', onze kerkelijke gemeente in Dordrecht, werd rond Pasen deze acrylschildering over de opstanding tentoongesteld. In de tijd dat we in het westen woonden, schiep ze ook het passiestuk *Hij liep naast mij.* Het verhaal wordt verteld met gecomponeerde liederen, gedichten en moodboards. In 15 scenes nemen de verteller, spelers, solisten en koorleden alle aanwezigen mee langs die onwerkelijke dagen en uren tot en met de opstanding, eindigend in dit slotlied:

De steen is van het graf en van mijn hart
U komt stralend tevoorschijn
De koning van mijn hart komt bij mij
Ik ben vrij.

Veel eigen werk, maar ook anderen begeleiden

Creatief bezig zijn is in verschillende opzichten een eenzame bezigheid, maar Jannie heeft zeker niet voor ogen solitair te werken. Meerdere docenten hebben haar gevormd zoals Marijke met aquarelleren, Arry met brons gieten, Marjolein met artquilten. En deze opsomming is zeker niet volledig. Op haar beurt gaf ze jaren lang les in schilderen, inmiddels betreft dat boetseren en beeldhouwen. In nauwe samenspraak met haar opdrachtgevers werkt ze aan bronzen beelden van enkelingen, gezinnen, (klein)kinderen. En zoals haar scheppingsverlangen ooit wakker gekust werd tijdens creatieve therapie in de tachtiger jaren, zo helpt ze nu anderen in persoonlijke therapiesessies om uitdrukking te geven aan wat er bij hem of haar van binnen speelt.

Verrassend genoeg ontstond het afgelopen jaar een intergenerationeel project. In het najaar van 2022 vroeg onze zoon Martin om samen een muurschildering te maken op 5 kastdeuren. Zijn wens om verschillende personages uit favoriete films in vijf karakteristieke landschappen af te beelden werd al met al een hele onderneming. Maandenlang trokken ze nagenoeg elke donderdagmorgen met zijn tweetjes op. Gaandeweg kregen twee zoons van Martin & Diana de smaak ook te pakken en mochten dus meewerken. Uiteraard wilde ik van het eindresultaat wel even een foto nemen. Eigenlijk jammer dat Russell Crowe als thuiskomende Gladiator nu achter hun ruggen verscholen blijft. Het golvend korenveld van dit iconisch filmfragment is nog net te zien.

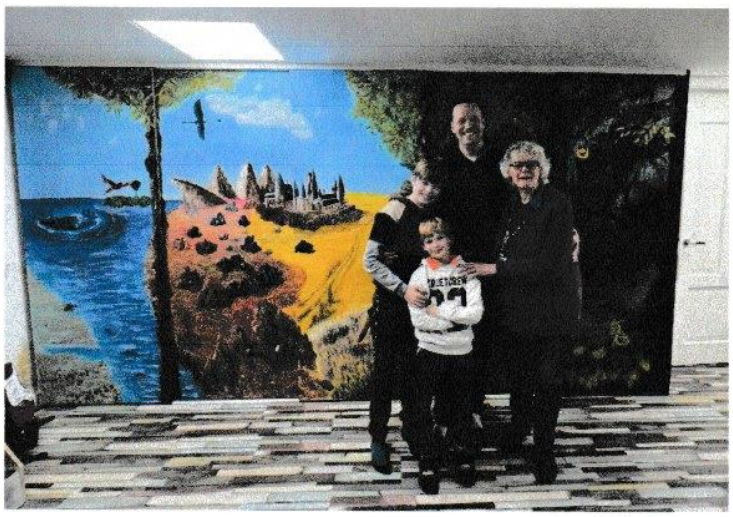

Nog even vooruit kijken

Tot zover mijn enthousiasme. Wil je eigen indrukken opdoen, maak dan eens een uitstapje op www.JannievanDijken.nl. Allerlei werk in het echt bekijken kan natuurlijk in haar atelier of bij Ward's Art in Barneveld. Of kriebelt er inmiddels iets van binnen? Misschien wil je zelf creatief aan de slag, maar stuit je op hobbels. Jannie wil ongetwijfeld wel eens met je meedenken. Trouwens, overweeg je boetseren of beeldhouwen, de cursusgroep gaat donderdagavond 11 januari verder. Ieder krijgt persoonlijke begeleiding, dus je kunt eventueel invoegen. Hoe dan ook, geef gehoor aan *jouw* scheppingsverlangen. Zo zijn we immers bedoeld.

Info-kaart 195

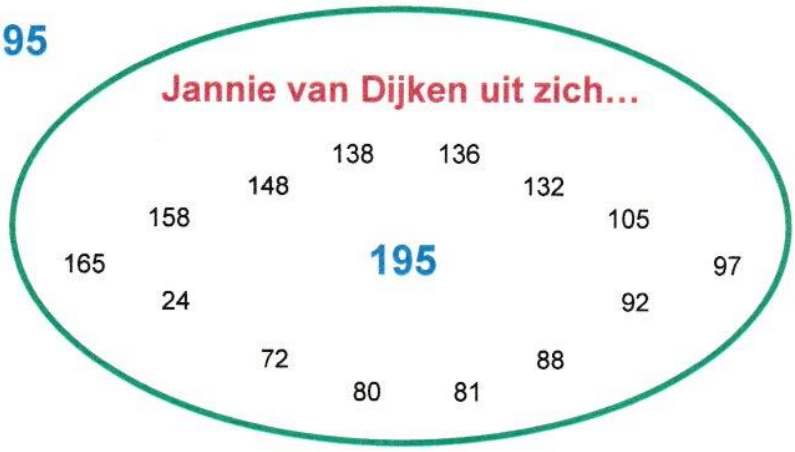

Hieronder zie je een toelichting van 14 *In beweging…*-nummers, die elk een eigen relatie hebben tot dit artikel: 'Scheppingsverlangen' (op onze website opgeslagen als **www.anderz.info/195.pdf**). Na het nummer wordt de titel van het artikel gegeven. Eronder wordt cursief aangegeven welke rol, kwaliteit of hoedanigheid van Jannie erin worden belicht. Wil je zo'n gerelateerd artikel lezen, ga dan naar: **www.anderz.info/** Typ dan na de blauwe streep het nummer hieronder dat je wilt inzien. Rond dit vervolgens af met **.pdf** en toets op Enter.

195 Scheppingsverlangen
Ruim 40 jaar creëren: enkele impressies van Jannies veelzijdigheid op kunstzinnig gebied

165 'Probeer het gewoon Pro'
Patiënt: operaties en bestralingen verwerken met Psalm 16, een scala aan vlaggetjes en een eigen website

158 Zin in kunst
Beeldend kunstenaar: beweegredenen en beleving van het in opdracht werken aan bronzen beelden

148 Ontvangend leven
Gastvrouw: maken van een uitnodigend ornament in de voortuin over geven en ontvangen

138 Cadeau van ongekende omvang
Componeren en dichten: in vertrouwen de toekomst tegemoet o.a. met dit lied

136 Buiten werd binnen
Bouwopzichter en tuinontwerper: ruimte en sfeer creëren voor bekende en nog onbekende gasten

132 Xy't!
Leven in geloof: met artquilts en schilderijen uitgetild worden boven de waarneembare werkelijkheid

105 Levensdraad
Innoveren: hulpmiddelen ontwikkelen voor therapie- en coachingtrajecten

97 De zingende sukkel
Schrijven: korte verhalen (zoals deze), interviews en opvoedkundige artikelen o.a. geplaatst in 'Langszij'

92 Wie anders dan jij
Biograaf: met 'De watertuin' haar eigen levensloop inbrengen middels collages, gedichten en verhalen

88 Als de liefde niet bestond
Creatief therapeut: processen bij anderen op gang brengen al schilderend of boetserend

81 Met hart en ziel
Muziekdocent: ruim 70 kinderliedjes en 2 muzikale prentenboeken, geïnspireerd door Wim ter Horst

80 Recept voor 2 personen
Relatietherapeut: in het voetspoor van Paul Tournier en Sue Johnson oplopen met echtparen

72 De Draagkrachtmeter
Patiënt: haar postnatale depressie leidt tot het naar buiten brengen wat er van binnen leeft

24 De Bijbel tot leven
Hoofdredacteur: met een veelzijdig team ontwikkelen van de serie 'Opklaring', cahiers voor geloofsopvoeding